

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11464/2013-ERU

V Jihlavě dne 20. září 2013

Č.j. 11464-1/2012-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. 11464/2013-ERU s obviněným, kterým je [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona rozhodl

takto:

- I. Obviněný, [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, provedl dne 3. listopadu 2012 na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením zásah bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že pomocí drátu CY 2,5 mm² propojil přívodní a vývodní vodiče v elektroměrovém rozvaděči, dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- II. Dle ust. § 90 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 2 000 Kč** (slovy: dva tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 12913.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), byl dne 22. ledna 2013 odevzdán PČR, Krajským ředitelstvím policie Středočeského kraje, Obvodní oddělení Čelákovice, ve smyslu ust. § 58 odst. 3 zákona o přestupcích spisový materiál, č .j. [REDAKCE].

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Dne 8. listopadu 2012 oznámil na linku 158 pan [REDAKCE], jakožto zaměstnanec společnosti ČEZ Měření s.r.o., že v obci [REDAKCE] byl zjištěn v prvním patře bytového domu neoprávněný odběr elektrické energie, a to tak, že došlo pomocí drátu CY 2,5 mm² k propojení přívodního a vývodního vodiče v elektroměrovém rozvaděči nacházejícím se na společné chodbě, čímž byla způsobena škoda společnosti ČEZ Distribuce a.s. Hlavní jistič YJ 20A byl v zapnuté poloze a byl změřen průtok proudu 0,3A. Po tomto zjištění pan [REDAKCE] celou záležitost zadokumentoval, pořídil videozáznam a fotodokumentaci.

K věci podal dne 14. listopadu 2012 podle ust. § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, obviněný obývající předmětný byt společně s přítelkyní, [REDAKCE], vysvětlení, přičemž uvedl, že se s přítelkyní dostali do finančních problémů, neuhradili platbu za elektřinu a v důsledku toho došlo k odpojení elektřiny. V sobotu dne 3. listopadu 2012 oslavoval obviněný narozeniny své přítelkyně a obviněného při této příležitosti napadlo, že by mohl zkusit zapojit elektrický proud. Zkusil tedy propojit přívodní drátky, což se mu povedlo. Poté se s přítelkyní dívali na televizi, svítili a měli zapnutou lednici. Obviněný dále uvedl, že chtěl elektřinu znovu odpojit druhý den ráno, ale bohužel spěchal do zaměstnání a toto udělat zapomněl. Dle vyjádření obviněného došlo k odběru elektrické energie v důsledku výše zmíněného zásahu obviněného na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením po dobu dvou dnů, a to pouze večer. Obviněný dále uvedl, že přítelkyně [REDAKCE] byla proti zapojení elektřiny. Obviněný dále konstatoval, že si je vědom svého neoprávněného jednání, jehož příčinou byla tísnivá finanční situace, a svého jednání lituje. V závěru obviněný uvedl, že pracuje brigádně jako příležitostný přidavač na stavbě a vzniklou škodu je ochoten uhradit formou splátek.

III. Průběh příkazního řízení

Obviněný sám vypověděl policejnímu orgánu, že to byl on, kdo provedl na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením zásah bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že pomocí drátu CY 2,5 mm² propojil přívodní a vývodní vodiče v elektroměrovém rozvaděči. Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě obviněný, kdo se dopustil přestupku. Správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy není na základě postoupeného spisového materiálu pochyb o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, vydal příkaz o uložení pokuty.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří. V daném případě potvrdil sám obviněný, že si byl vědom svého protiprávního jednání, ke kterému přistoupil v důsledku finanční tísně. Lze tak konstatovat, že se jednalo o jednání úmyslné.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupek, kterého se měl obviněný dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy obviněný provede úmyslně zásah do odběrného elektrického zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné znalosti, splňuje nepochybně též

kritérium společenské nebezpečnosti, neboť tím došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětného zařízení.

Z ust. § 28. odst. 3 energetického zákona vyplývá, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy. Tím, že obviněný provedl na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením zásah, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, a to od provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření obviněného a svědků v dané věci, je nesporné, že obviněný si před provedením zásahu nevyžádal souhlas provozovatele přenosové soustavy, ani provozovatele distribuční soustavy.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

Z vyjádření obviněného učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že obviněný přestupek spáchal za účelem připojení elektřiny do bytu, a nikoliv k odvracení přímo hrozícího nebo trvajícího útoku na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněného považuje za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženém v energetickém zákoně.

V. Udělení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněného porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném plynovém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu elektrických zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného spotřebitele). Jednání pachatele, který si byl vědom toho, že nemá oprávnění k jakýmkoliv zásahům na daném zařízení, proto vnímá správní orgán jako závažné, přičemž jako polehčující okolnost nemůže správní orgán hodnotit ani způsob spáchání přestupku, kde je třeba hodnotit zejména, zda pachatel spáchal přestupek konáním nebo opomenutím, jakou mělo jednání pachatele povahu, jakož i jaké prostředky použil pachatel při spáchání přestupku apod. Obviněný přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na odběrném zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné znalosti.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Při tom dospěl správní orgán k závěru, že obviněný odběrné zařízení ohrozil, přičemž tímto jednáním způsobil škodu. Ohrožení odběrného zařízení a způsobení škody v přímé souvislosti s jednáním obviněného nehodnotí správní orgán jako příliš závažné. Za polehčující okolnost správní orgán vnímá zejména skutečnost, že následek spáchaného přestupku měl krátkého trvání, a to v délce 2 dny.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. Totéž platí, pokud se týče úmyslu přímého a nepřímého, respektive nedbalosti vědomé a nevědomé. Míru zavinění může ovlivnit například rozrušení pachatele, jeho příprava na spáchání přestupku či jeho promyšlenost. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že pachatel chtěl úmyslně neoprávněně odebírat elektřinu, resp. že za účelem neoprávněného odběru propojil odběrné elektrické zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Obviněný svého jednání velice lituje, jak vyplývá i z úředního záznamu o podání vysvětlení, přičemž tuto skutečnost chápe správní orgán jako polehčující. Úřad nemá povědomí o tom, že by s uvedeným obviněným bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast

energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“. V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence obviněného a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 2 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000

Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Eva Dlouhá
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

